

LJUBLJANA, 23. MARCA 1956

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

POROČILO KOMISIJE ZA PREGLED KMETIJSKIH POSESTEV

(Gradivo za 7. sejo OLO)

Po sklepu 3. seje OLO z dne 22. okt. 1955 je komisija pregledala vsa posestva v območju okraja, razen posestev, ki spadajo kot zavodi pod vodstvo Agronomske fakultete in Kmetijskega inštituta ter posestvo Snežnik in Selo, ki spada neposredno pod vodstvo Trgov. podjetja »Semenarna« v Ljubljani. Pregledi so se izvršili v času med 1. decembrom 1955 in 1. februarjem 1956. Ti pregledi so zajeli 17 kmetijskih posestev in Drevesnico v Kamniku. Pregledi so bili izvršeni z namenom, da se spozna in ugotovi gospodarska problematika na teh posestvih ter da se na podlagi analiz, ki so jih izdelali strokovnjaki, sprejmejo ustrezni zaključki za nadaljnji razvoj kmetijskih gospodarskih organizacij v pogledu jačanja socialističnih odnosov v kmetijstvu.

Pregledi so v glavnem pokazali sledeče:

1. Vsa posestva so se v glavnem formirala na površinah, pridobljenih po Zakonu o agrarni reformi, Zakonu o zaplembah in po Zakonu o kmetijskem zemljiškem skladu.

2. Ta posestva so menjala celo vrsto upravnih organov, kar je imelo za posledico, da do pred kratkim nobeden od teh ni vodil resne skrbi za razvoj in napredek teh posestev. Poleg tega je cela vrsta posestev doživljala razne organizacijske spremembe, kar je vplivalo na organizacijo same proizvodnje in obdelovanja.

3. Kmetijska posestva so dobila predvsem slabše površine, manjše in nerodovitne parcele, boljše parcele pa so se dajale v najem drugim organizacijam in tudi privatnikom. To velja predvsem za občino Ljubljana - Polje, Ljubljana - Sentvid, Stično, Cerknico itd., ki so dajale najbolj plodne površine v užitek bivšim lastnikom - privatnikom - ali pa celo nekmetovalcem za smešno nizko najemnino.

4. Komisija je ugotovila, da je evidenca o parcelah, last SLP, slaba. V celi vrsti primerov se ni dalo ugotoviti, koliko površin, last splošnega ljudskega imetja, je v določenem območju in kdo jih izkorišča. Tako se je na primer morala komisija v Cerknici zadovoljiti z navedbami, ki jih je dal upravitelj posestva, ki je povedal, da se več površin, last SLP, posestno boljše, izkoriščajo kmetje privatniki. Javno je, da je pri takšni neurejenosti nemogoče izdelati perspektivni program razvoja posestva.

5. Poseben problem predstavlja razdrobljenost posestev. Tako je bilo ugotovljeno, da je posestvo, ki ima skupno 140 ha površine, razdrobljeno na 350

parcelah. Poleg tega so primeri, da ima posestvo svoje površine razdeljene na 5 obratih, kateri se nahajajo na območju treh občin. Po nepreverjenih podatkih pa je istotam tudi ca 400 ha površin, last SLP, katere uživajo privatni kmetovalci.

Za takšno stanje na posestvih nosijo velik del krivde občine, ki so se premalo brigale za ta posestva in so le površno poznale probleme, ki jih je bilo treba rešiti.

Po drugi strani pa je komisija ugotovila, da je cela vrsta posestev, ki so vsaj do neke stopnje urejena in v kateri je družba vložila precejšnja sredstva. Ta posestva so danes v stanju odigrati precejšnjo vlogo na področju socialistične kmetijske proizvodnje in jih lahko smatramo kot kašpot k napredku. Nekatera posestva kot so na primer Bokalce, Jesenkovo, Boštanj, Smartno pri Litiji in Stična, predstavljajo že danes močan činitelj v pogledu dobre kmetijske proizvodnje. Ta posestva nam kažejo, po kakšni poti mora iti naša živinoreja. Dobri rezultati so bili doseženi tudi v pogledu vzgojevanja kvalitetnega semenskega blaga žitaric, krompirja, kakor tudi ostalih travnatih semen, ki so pripomogla tudi v privatnem sektorju doseči boljše hektarske donose. Tako je bila na primer na posestvih: Bokalce, Boštanj, Smartno pri Litiji, dosežena mlečnost tudi nad 4000 l mleka pri posameznih kravah. Ta posestva so pričela že s selekcijo osnovne črede in z izločanjem vseh krav z mlečnostjo izpod 1700 l mleka letno. Res je, da se je bilo treba v prvem razdobju zadovoljiti tudi s kravami z manjšo mlečno sposobnostjo, res pa je tudi, da so danes nekatera posestva, ki so vsaj do neke mere dobro organizirana, v stanju izvrševati selekcijo, s čimer bo dana možnost za kvalitetnejši dvig naše živinoreje. Napredek pa se ni pokazal samo pri dvigu mlečnosti, ampak tudi pri prirastku živine. Iz tabele je razvidno, da 12 posestev producira letno en milijon 156.640 litrov mleka in 84.278 kg prirastka.

Dobri rezultati so bili doseženi tudi v poljedelstvu, saj je ugotovljeno, da posamezna posestva iz leta v leto dosegajo večje hektarske donose, predvsem v proizvodnji kvalitetnih semen. Tako je bilo na posestvih na območju našega okraja v letu 1955 proizvedenih nad 12 vagonov prvovrstnih semen belih žit in 110 vagonov semenskega krompirja. Kaj pomeni kvalitetno seme, nam najbolj jasno pokaže naslednja primerjava:

Pri žitaricah z nekvolitnim semenom je dosežen povprečni hektarski donos 13 kvintalov (q), pri semenskih žitih pa 18 kvintalov (q) na ha. Približno isti rezultati so doseženi pri proizvodnji krompirja, kjer je bila proizvodnja v razmerju 8 ton v korist semenskega krompirja.

Gornje številke nam pokažejo, kakšno vlogo odigravajo danes socialistični kmetijski obrati v pogledu pospeševanja kmetijstva. Upoštevati moramo da ta posestva niso proizvedla kvalitetnih semen samo za svoje potrebe, ampak tudi za potrebe zadrug in so na ta način pomagale privatnemu kmetovalcu do večjih hektarskih donosov. Zato vidimo, da imajo socialistična posestva dosti širšo vlogo kot navadni proizvajalci. V času, ko se razpravlja o novem davčnem sistemu v kmetijstvu je važno pibiti, da morajo tudi privatni kmetovalci iskati možnosti, ki jih imajo za dvig proizvodnje mleka, žit, krompirja itd. Samo večji hektarski donosi in kvalitetni dvig naše živinoreje lahko pripomoreta k dvigu življenjskega standarda našega kmeta.

Komisija je pregledala naslednja posestva: Bokalce, Jesenkovo, Log, Boštanj, Okrajno kmetijsko gospodarstvo Kamnik, Zadobrova, Smartno pri Litiji; Stično, Brest, Verd, Logatec, Prevoje, Vodice, Smednik, Ravnik, Cerknico, Markovec in Drevesnico v Kamniku. Ostala posestva ki se vodijo kot zavodi: Agronomske fakultete t. j. Pšata, Volčji potok ter kot zavodi: Kmetijskega inštituta, t. j. Černelo in Ponoviče, niso bila pregledana. Prav tako nista bili pregledani posestvo Selo pri Radohovi vasi, ki ga vodi Trgov. podjetje »Semenarna« in posestvo Snežnik pri Starem trgu ki je republiškega značaja.

V okraju je še 7 ekonomij, katere imajo od 10 do 100 ha obdelovalnih površin. Poleg teh je še 7 ekonomij KZ in dve ekonomiji KDZ.

Ze prej smo omenili, da so nekatera posestva napravila lep napredek. Ta napredek je bilo opaziti predvsem tam, kjer je bila položena zadostna pažnja strokovni sposobnosti vodilnih uslužbencev. Nekatera posestva pa so vprašanja strokovnega kadra zanemarjala in so se izgovarjala, češ da sposoben človek ne ostane na posestvu, ker mu industrija nudi boljše pogoje.

Komisija je ugotovila tudi, da je na večini posestev še do danes neurejen način nagrajevanja zato tudi kmetijski delavci na teh posestvih nimajo prave stimulacije in si ne prizna-

devalo pri samem delu. Komisija je bilo nerazumljivo, da posestva niso znala urediti nagrajevanja po učinku dela pri živinoreji, kjer se to da na primer na ta način, da bi imeli kmetijski delavci, ki so zaposleni z živinorejo, plačo, ki bi bazirala na določenem prirastku in količini mleka. Lahko bi bili udeleženi z določenim odstotkom na povečanem prirastku ali pa pri večjih količinah mleka. Neurejeno nagrajevanje je ena največjih slabosti in pomanjkljivosti na posestvih. Ta neurejenost je tudi eden izmed razlogov, da v proizvodnji niso bili doseženi neki večji rezultati in da dobri in pridni delavci bežijo s teh posestev in se skušajo zaposliti drugje. Zato smatra komisija, da bi uprave posestev, skupno z upravnim odbori in delavskim svetom vprašanje morale proučiti in čimprej uvesti nagrajevanje po učinku dela, in sicer povsod am, kjer je to je mogoče. Zaradi lažjega pregleda je komisija razdelila vsa pregledana posestva na tri skupine, in sicer:

1. v I. skupino, v katero spadajo posestva, ki so vsaj približno organizirana kot so: Bokalce, Boštanj, Jesenkovo in Log (sedaj Ljubljana), Okrajno posestvo Kamnik, Ravnik in Smednik;
2. v II. skupino, v katero spadajo posestva, ki so pričela z organizacijo kot so: Brest, Verd, Logatec, Stična, Smartno pri Litiji in Zadobrova;

3. v III. skupino, v katero spadajo posestva, ki so še neorganizirana kot so: Cerknica, Mankovec, Prevoje in Vodice.

Komisija smatra, da bo v tem razdobju potrebno polagati pažnjo predvsem za nadaljnjo izgradnjo posestev I. in II. skupine. Posestva III. skupine pa bodo morala v prvi vrsti napraviti prve korake za organizacijsko izboljšanje tako, da se ugotovi vsaj obseg teh posestev in da se organizira proizvodnja. Kakršne koli investicije v ta posestva bi bile v tem razdobju še preuranjene.

Socialistična kmetijska posestva so že sedaj kot proizvajalci prehrabnih produktov odigrala precejšnjo vlogo v pogledu količin, kakor tudi v pogledu vplivanja na cene na naših tržiščih, predvsem v Ljubljani, saj je večina prehrabnih produktov prišlo na ljubljanski trg. Vsa posestva na območju okraja, v katero so všteta tudi posestva, ki niso zajeta v tem poročilu (Pšata, Černelo, Ponoviče in Selo), dajejo potrošnikom letno 1.470.000 litrov mleka v vrednosti okoli 36.725.000 din. Letni prirastek živine znaša na teh posestvih okoli 140.000 kg, od katerega pride na trg okoli 81.700 kg v vrednosti 8.200.000 din. Večina žit, proizvedenih na teh posestvih, je primerna za seme, kar predstavlja pri 1.416 tmc vred-

nosti 8.605.000 din, merkantilnih žit za tržišče pa se proizvede 2.500 tmc v vrednosti okoli 10 milijonov 170.000 din. Pomen državnih kmetijskih posestev je še toliko večji, ker vemo, da vključno ta posestva razmnožujejo semenska žita za celotno kmetijsko proizvodnjo okraja. Državna posestva dajejo tržišču letno okoli 1.170 ton krompirja v vrednosti okoli 11.700.000 din in okoli 1.100 ton semenskega krompirja v vrednosti okoli 16 milijonov 500.000 din. Posebno važno vlogo igrajo socialistična kmetijska posestva tudi v pogledu proizvodnje vrtnin, in sicer posredno s proizvajanjem in oddajanjem sadik in neposredno s pridelavo vrtnin za takojšnjo proizvodnjo. V 1955. letu so posestva, ki imajo možnost proizvodnje sadik, prodala na tržišču 978.705 sadik v vrednosti okoli 3.914.000 din.

Posestvo Pšata, od katerega je Ljubljana mnogo pričakovala, je v razmeroma kratkem času doseglo dobre uspehe. V 1955. letu je dalo posestvo 240 tisoč litrov mleka, 39.000 kg prirastka žive teže govedi, 37.435 komadov jajc, 62.000 kg zelenjave, 107.000 komadov sadik, 1266 tmc semenskih žit, 428 tmc merkantilnih žit, 223 ton semenskega ter 151 ton merkantilnega krompirja. Poleg tega je posestvo pridelalo 5800 kg vravnih semen. S svojim produktom je posestvo že pričelo močno vplivati na tržišče, kot proizvajalec semenskega blaga pa igra posestvo izredno važno pospeševalno vlogo v kmetijstvu vsega okraja.

S postopnim nadaljnjim razvijanjem in izgrajevanjem drž. kmetijskih posestev se bodo pokazali še večji gospodarski uspehi. Sredstva, ki bodo vložena v ta namen, bodo opravičena, saj bodo ta posestva lahko še več in bolje proizvajala važna živila.

Glede na to, da se večji kmetijski socialistični obrati ustanavljajo v neposredni okolici Ljubljane, predvsem v njenem južnem delu, kjer so velike možnosti pridelovanja živalske krme, se postavlja vprašanje, kako za te obrate nabaviti dovolj delovne živine. Možno je, da se od osnovne črede vzreja plemenska živina, dokler posestva ne dosežejo zadovoljivega števila delovne živine. Druga možnost pa je, da posestva nabavijo delovno živino iz drugih plemenskih centrov, in sicer za dosego polnega staleža živine, kakor tudi za nadomeščanje izločenih neproduktivnih živali.

Kmetijsko posestvo Ljubljana (Jesenkovo in Log) je izdelalo kalkulacijo vzreje mlade živine do prve telitve, to je do tedaj da postane krava. Po tej kalkulaciji je z odtikom dohodka od proizvodnje gnoja za vzrejo krave stroškov 92.700 din. Kmetijsko posestvo Bokalce je izdelalo slično kalkulacijo, po kateri stane vzreja krave 93.920 din. Kalkulaciji sta izdelani po različnih metodologijah, vendar je rezultat precej sličen.

Iz prednjega je razvidno, da je vzreja lastne proizvodne (de-

lovne) živine razmeroma draga, vendar so posestva pri sedanjih pogojih na to prisiljena iz naslednjih razlogov:

1. krave z zanesljivo visoko proizvodnostjo so na trgu zelo drage in te plačujejo na trgu od 120.000 do 150.000 din;

2. znanj so primeri, ko so bile kupljene dobre plemenske krave z visoko mlečnostjo, in to v območju, kjer imajo boljše prehranske prilike (sladko seno in žito) kot pri nas. Ko so prišle navedene živali na barjansko krmo, je proizvodnja mleka padla daleč izpod povprečja doma vzrejene živali, pa čeprav se je kupljenim živalim nudilo zelo dobro nego in močna krmlila. Jasno je, da je posestvo primorano večji del teh živali kot nerentabilne izločiti od nadaljnih vzreje. Dejstvo je, da je večina socialističnih posestev v Sloveniji še nedograjenih in da še nimajo zadostnega staleža živine ter ne nudijo v prodajo dovolj plemenske živine. Zato je nujno, da se ta živina kupuje od privatnih rejcev, kjer je reja živine strogo individualna. To je na večjih socialističnih obratih precej teže in zato je nujno, da nastanejo v podatkih o proizvodnosti tako velike razlike;

3. trgovina s plemensko rodovniško živino je še zelo nesigurna. Rodovniški podatki so marsikje še zelo kratkotrajni in še ne morejo jamčiti za tisto proizvodnjo kot jo izkazuje zadnja leta. Tudi ni iz teh podatkov razvidno, v kakšnih okoliščinah je posamezna žival rasla, ker te okoliščine lahko bistveno vplivajo na proizvodnost.

Naša socialistična kmetijska posestva razpolagajo z zelo lepo rodovniško živino z visoko proizvodnostjo, saj je bilo v letu 1955 skupno 183 krav z nad 3000 litrov mleka. Od teh krav je dala »Oiga« na posestvu v Ponočičah 8103 l mleka, krava »Lucas«, stara 11 let, pa je dala v devetih letih skupno 34.716 l mleka ali povprečno letno po 3860 l mleka. Če upoštevamo, da je povprečna letna molznost krav v našem okraju okoli 1200 litrov, je nujno, da se podmladek krav s tako visoko proizvodnostjo vzreja najprej za lastne potrebe, nato pa tudi za prodajo. S to nalogo se morajo prvenstveno baviti tista posestva, ki niso v bližini potrošniških centrov in ki imajo vse druge pogoje za vzrejo mlade plemenske živine.

Komisija daje pregled analize posestev, iz katere je možno razbrati gospodarsko stanje na posameznih posestvih:

KMETIJSKO POSESTVO BOKALCE

Posestvo Bokalce, ki je razvrščeno v I. skupino, je eno od najstarejših posestev v okraju. Prvo zemljo je dobilo po zakonu o agrarni reformi, nekaj pa tudi iz zaplemb. Večje površine je dobilo po zakonu o zemljiškem skladu tako, da danes posestvo razpolaga z 286 ha zemlje, od tega 179 ha obdelovalnih površin.

Posestvo redi 102 goveje živine, od tega 57 krav, ter 10 konj in 56 prašičev. Odnos med obdelovalnimi površinami in živalskimi entotami je 1:1,06, kar je sedem odločno premalo. Glavna panoga posestva je živinoreja. Komisija smatra, da je razvoju živinoreje na tem posestvu potrebno dati prednost, ker ima za to vse pogoje.

Posestvo bi bilo v stanju re-

ditj več živine, nima pa za to potrebnih objektov. V programu ima gradnjo govejega hleva za 60 glav živine, kakor tudi potrebne silose, gnojlišča in gnojnične jame.

Osnovna čreda je v glavnem montafonske pasme, ki izhaja skoraj v celoti iz lastne vzreje ter so bili v tem pogledu doseženi na podlagi domače selekcije prav dobri uspehi. Povprečna mlečnost je 2817 litrov na kravo, čeprav je skoraj tretjina domačega naraščaja, ki je šele v letošnjem letu prvič teletilo.

Posestvo ima urejeno drevesnico, ki bo v doglednem času zalagala mesto s potrebnim sadnim materialom in ima tudi temu primeren sadni izbor, ki odgovarja klimatskim in drugim prilikam na območju mesta Ljubljane. Kot postranska dejavnost je še pridelovanje zelenjave.

1. hlev za 60 glav odrasle živine	25.000.000 din
2. gnojlišče in gnojnične jame	700.000 din
3. silos	2.500.000 din
4. kozolec z 8 okni	5.000.000 din
5. naprava ceste za živino	300.000 din
Skupaj	35.500.000 din

KMETIJSKO POSESTVO BOŠTANJ

Posestvo je bilo ustanovljeno leta 1945 iz zaplenjenega posestva barona Lazarinija. Posestvo ob ustanovitvi ni imelo nobenih zgradb, ker so bile v vojni docela porušene. Zemlja je bila v začetku v obdelavi privatnikov iz bližnje okolice. Z zgraditvijo gospodarskega središča v letih 1945-1947 so bili dani pogoji za redno obratovanje, posestvo pa je medtem prevzelo vso zemljo bivše graščine, uredilo table in nakupilo nujno potrebno število živine. Tedaj je posestvo imelo 37.15 ha njiv, 48.04 ha travnikov, 2.50 ha pašnikov, 1 ha nerodovitne zemlje, skupaj 88.67 ha. V takem obsegu je ostalo do leta 1954. Za prvotni obseg posestva zamisljene gospodarske zgradbe so bile dobro dimenzionirane; le zasilno je bilo rešeno vprašanje namestitve ljudi, nereseno pa je ostalo vprašanje zadovoljive oskrbe z vodo. Posestvo je prvotno spadalo v sklop Glavne uprave državnih posestev pri Ministrstvu za kmetijstvo (GUPOS) in njenih poznejših organizacijskih oblik, nato pa doživelo še štiri reorganizacije in končno postalo leta 1953 po prevzemu kmetijske pospeševalne službe po OZZ. podjetje OZZ, Ljubljana - okolica.

S prehajanjem iz rok v roke je posestvo večkrat menjalo proizvodnjo, skladno z zahtevami vsakokratnega upravnega voditelja, kar je slabo vplivalo na razvoj posestva. V sedanjih organizacijski obliki posestvo nekako nadaljuje prvotno nakazano smer proizvodnje s posebnim poudarkom na proizvodnji reprodukcijskega materiala: kvalitetnih semen in vi-

konji kom.	4	4	6
govedo kom.	43	59	70
krave kom.		37	40
svinje kom.	9	24	25
namoženo mleko litrov		84002	112581
povpreč. molznost na kravo l		3015	3216
prirastek goved kg		5391	7154
oddano pujskov za rejo kom.		50	131
prirastek svinj kg		1546	2952

Poljedelstvo: V zadnjih dveh letih so bili doseženi naslednji

	1954	1955	odnos 55/54
ječmen mtc/ha	17.55	21.53	122.7
ozim. ječmen mtc/ha	17.55	21.53	122.7
krumpir mtc/ha	15.—	23.26	155
Skupaj	100.30	201.10	199.55

Posestvo se je do sedaj izgrajevalo delno iz subvencij, katerih je v zadnjih letih prejelo v višini 10.201.000 din ter kreditom v višini 11.411.335 din.

Posestvo je glede na to, da je prejelo preko 70 ha zemlje iz zemljiškega sklada, bilo uvrščeno med kmetijske poskusne obrate ter je zaradi tega oproščeno plačila anuitet na osnovna sredstva in amortizacije. Posestvo je že v l. 1954 plačalo 1.158.000 din anuitet, za leto 1955 je pa dolžno plačati zapadle anuitete v višini 1.020.000 din.

Po podatkih iz bruto bilance po posestvo poslovno leto 1955 zaključilo z 278.539 din dobička.

Kot posestvo v izgradnji je nujno potrebno pomoči za dokončno dograditev manjkajočih objektov, ki so na posestvu nujno potrebni za nemoten razvoj, in to:

soko produktivne plemenske živine. V letih 1947/48 in 1953/54 je bilo zasajenih okroglo 10 ha visoko in srednje debelih salovnjakov.

Leta 1954 je posestvo prevzelo zemljišče SLP likvidiranih KDZ Zalna in Grosuplje - Gatina in se je povečalo na 133.33 ha kmetijske zemlje. V tem letu so bili z odločbo OLO Ljubljana - okolica dodeljeni bivši graščinski gozdovi v izmeri 79.45 ha, tako da je posestvo konec leta 1954 in leta 1955 obsegalo skupno 212.73 ha zemlje. S 1. januarjem 1956 je posestvo prevzelo tudi bivšo ekonomijo gradbenega podjetja Tehnika in Brvacah pri Grosupljem s cirka 25 ha obdelovalne zemlje in cirka 25 ha dodeljenih gozdov. Na ta obrat je v perspektivi še možno vezati 10-15 ha travnikov, ki so trenutno v raznih najemih. Sedaj poseduje okroglo 158 ha kmetijske zemlje in okroglo 104 ha gozdov, skupno 262 ha, možno pa je še povečanje za 10 do 15 ha na okroglo 275 ha skupne zemlje.

Posestvo ima živinorejsko-poljedelsko smer proizvodnje. Kot stranski panogi pa goji še vrtnarstvo in sadjarstvo. Glavni pridelki so semensko žito, semenski krumpir, plemenska živina ter pujski in sadike zelenjave za bližnjo okolico, razen tega pa še za trg: mleko, zelenjava, krumpir, sadike in nekaj klavne živine (teleta, odrasla goved, pitanci in pršutarji). Taka smer proizvodnje je utemeljena v proizvodnih pogojih posestva in je v skladu s potrebami kmetijske pospeševalne službe okraja.

Razvoj živinoreje — v zvezi s povečanjem površin in zboljšanjem rodnosti zemlje se je stanje živinoreje v zadnjih letih gibalo takole:

konec 1953	konec 1954	konec 1955
4	4	6
43	59	70
	37	40
9	24	25
	84002	112581
	3015	3216
	5391	7154
	50	131
	1546	2952

ha donosi važnejših posevkov:

	1954	1955	odnos 55/54
ječmen mtc/ha	17.55	21.53	122.7
ozim. ječmen mtc/ha	17.55	21.53	122.7
krumpir mtc/ha	15.—	23.26	155
Skupaj	100.30	201.10	199.55

Donosi na novo pridobljenih površinah so bili znatno slabši, kot donosi na starih njivah posestva.

pšenica kg	8539	9351	109.5
oves kg	2215	2920	131.9
krumpir kg	25096	29711	118
sadike-okolici kom.	25450	26639	104.6

Posestvo je pri pridelovanju semen napredovalo pri vseh posevkih po količini, kakovost oddanih semen pa je bila večinoma prvovrstna. Posestvo sodeluje s kmetijsko pospeševalno službo v poskusništvu ter tudi s te strani prispeva k izboljšanju kmetijske proizvodnje okraja.

Gospodarsko stanje in vložena sredstva: Zaradi prevzema novih zemljišč in še nedokončanih gradnjami je bilo posestvo v letu 1954 priznano kot poskusni obrat in s tem oproščeno plačevanja amortizacije in obresti na osnovna sredstva. Do sedaj je prejelo 3.850.000 din dotacij, in-

a) novogradnje:

1. vodovod	cca 4.500.000 din
2. stanovanjsko-upravno poslopje	cca 11.000.000 din
3. stelnik	cca 1.000.000 din
4. silos za 80 m ³	cca 1.000.000 din

b) preureditve in izboljšave:

1. povečanje in popravilo gnojlišča	1.600.000 din
2. preureditev hleva — 10 novih stojišč	1.000.000 din
3. obnova stropa v svinjaku	1.500.000 din
4. preureditev hleva Brvace, 10-15 novih stojišč	1.500.000 din
5. postavitve ograje za kurnico	1.200.000 din
6. dovršitev pašnega hleva Zavrhu	700.000 din
7. ograja in izboljšanje pregonskih pašnikov (Boštanj in Zavrhu)	2.000.000 din

c) nasadi: plantaže na Zavrhu cca 5 ha 2.200.000 din
Skupaj cca 29.200.000 din

Vse našete investicijske potrebe so utemeljene in nujne. S temi investicijami bo posestvo dograjeno, morebitne nadaljne objekte manjšega obsega bo posestvo zmoglo že iz lastne moči, dočim za našete potrebuje pomoči. Z naštetimi investicijami bo doseženo naslednje:

1. Izboljšal se bo družbeni standard z dvema družinskimi stanovanji, ki jih posestvu primanjkuje, na razpolago bosta še dve sobi za samce, cel obrat bo oskrbljen z vodo, ki jo morajo sedaj dovažati iz potoka.
2. Hlevske kapacitete se bodo napram sedanjim povečale za krave molznice za cca 60%, za kolikor bo povečana tudi proizvodnja mleka.
3. Aktivizirana bo obstoječa kurnica, ki je sedaj neizkoriščena.
4. Izboljšalo se bo gospodarjenje z gnojem, olajšal odvoz gnojnice ter povečali pridelki na njivah.
5. Bolje in ekonomičneje se bodo izkoriščale travne površine, kar bo povečalo proizvodnost obrata.
6. Sadne plantaže se bodo povečale na 15 ha.

Vse te investicije so nujne in bi morale biti dokončane vsaj v treh etapah 1956-1958 in sicer: v I. etapi vodovod, stelnik, gnojlišče, adaptacija hleva v Boštanju, popravilo stropa v svinjaku, ograja za kurnico ter pašni hlev v Zavrhu; v II. etapi: stanovanjsko - upravno poslopje, adaptacija hleva v Brvacah in pregonski pašniki; v III. etapi: silos in sadne plantaže.

Glede na dejstvo, da so bili glavni objekti zgrajeni še po planskih cestah, bi bil hektar obdelovalne zemlje ob dokončni izgraditvi posestva obremenjen

Posestvo je oddalo semensko službi OZZ naslednje količine priznanih semen:

1954	1955	odnos 55/54
8539	9351	109.5
2215	2920	131.9
25096	29711	118
25450	26639	104.6

vesticijskih kreditov pa 4.951.000 din. Anuiteta za oddajo čilo dolgov znaša 412.600 din. Po odplačilu anuitet znaša investicijski dolg še 1.682.000 din. Leto 1954 je posestvo zaključilo z 290.000 din presežka, ki je v smislu določil uredbe o poskusnih obratih prenešen v amortizacijski sklad. Leto 1955 bo posestvo ob enakih pogojih zaključilo s presežkom okoli 406.000 din. Za prevzem ekonomije Brvace potrebuje posestvo subvencijo 1.500.000 din za plačilo prevzetih osnovnih sredstev (živina, stroji in orodje).

Dograditev posestva: Za dokončno izgradnjo posestva so potrebne naslednje investicije:

1. Izdelati je ureditveni program in pripraviti načrte.
2. Izvršiti arondacijo okolišarjenja v predelu Boštanj - Grosuplje in okrog Brvac s prilegajočimi zemljišči, ki jih v tem predelu uživajo privatniki.
3. Zagotoviti sredstva za zgradbo našete investicije.

Komisija smatra, da je posestva potrebno čimprej dograditi, ker že ob sedanjih stopnjah izgradnje daje skupnosti pomembno količino pridelkov.

KMETIJSKO POSESTVO JESENKOVO

Ustanovljeno je bilo 8. nov. 1946 od zemljišč stare konjacijske z začetnimi 36 ha obdelovalne zemlje. Svoje površine je povečalo do danes približno 13-krat, tako da obsega skupno s priključenim posestvom Log danes 452 ha zemlje. V glavnem se nahaja zemlja na barjanskem področju, le manjši del je na potrdinskem svetu. Zemlja na potrdinskem svetu je v glavnem arondirana, dočim je ostala zemlja razdeljena na cca 90 manjših parcel. Arondacija je zelo oteževala, ker so parcele razrezane po celotnem severnem delu Ljubljane in jih mora posestvo po potrebi oddajati za komunalne potrebe.

Posestvo je prejelo od bivšega MLO 13 milijonov din dotacij za melioracijska dela na površinah, ki leže ob Cesti dveh cesarjev. Melioracijska dela so bila začeta v jeseni leta 1954 in so se nadaljevala v letu 1955 in še v začetku letošnjega leta. Izkopanih je bilo cca 3500 m odvodnih jarkov in splaničanih

70 m² zemlje. Z navedenimi
 70 ha obdelovalne zemlje, na
 70 ha šele sedaj mogoče iz-
 70 hektare drugih agrotehnične ukre-
 70 ki so potrebni za doseg viš-
 70 ojšanje donosov in iz-
 70 opazovanje, ki so bila te-
 70 m celo lanskega leta, je od-
 70 nako dnevno po vseh jarkih
 70 (okoli 320 m² vode.
 70 Če se bo pokazalo, da bo po-
 70 v sušnih letih namakati,
 70 bo to lahko izvršilo s spusti-
 70 tku zapornice na odvodnem
 70 Curnovca, kamor so od-
 70 melioracijska dela so velikega
 70 nje barja in bodo rezultati zelo
 70 dragoceni za nadaljnja dela na
 70 barju.

Bližina tržišča ter pedološki
 pogoji na posestvu nujno nare-
 janska zemlja je predvsem pri-
 mensa za pridelovanje krmskih
 rastlin, tako na travniških kot
 tudi na njivah. Zato je nujno,
 da je govedoreja glavna panoga
 in to predvsem proizvodnja mle-
 ka ter vzreja plemenskega
 podmladka. Pri tem je imelo
 posestvo v zadnjih letih uspehe,
 ki pa, tudi boljše od molznosti
 krav na posestvih, ki imajo
 mnogo boljše krmo. Zelo pa se
 povečalo število doma vzre-
 jane plemenske živine. Pokaza-
 se je, da je doma vzrejena
 živina kakovostno boljše, kot je
 kupljena od drugod, ker ni bila
 navajena barjanskega okolja.
 V glavnem služi poljedelska
 proizvodnja potrebam živinore-
 je, zaradi tega se tudi ni proiz-
 vedlo kvalitetnih vrst žita ali
 krompirja.

V rodovniku je v letu 1954
 posestvo imelo 108 krav, v letu
 1955 pa 143 krav. Proizvodnja
 mleka v letu 1954 je znašala
 203.226 litrov, v letu 1955 pa
 301.269 litrov. Prirastek živine
 v letu 1954 je znašal 8495 kg, v
 letu 1955 pa 24.960 kg.

Vrtarstvo je poleg živinore-
 je razmeroma aktivna panoga.
 Posebno rentabilna je proizvod-
 nja zelenjadnih sadik. Slab do-
 vrst solat, razen nekaterih raznih
 siskih vrst. V letu 1954 je po-
 sestvo oddalo raznih sadik
 494.894 komadov, v letu 1955 pa
 536.117 komadov.

Zgradbe na posestvu so no-
 veje in približno zadoščajo se-
 danjemu obsegu posestva. Po-
 gnojlišča ter silos, urediti napa-
 rondaciji za živino, po dokončani
 arondaciji pa zgraditi potrebna
 pota.

Strojni park približno zadošča
 potrebam posestva. Nabaviti je
 treba še en traktor s potrebnimi
 priključki.

Delovna sila na posestvu je
 zelo nestalna vsled razmeroma
 nizkih prejemkov kmetijskih
 delavcev ter vsled neurejenih
 stanovanjskih razmer na posest-
 vu. V osmih stanovanjih, ki so
 last podjetja, stanuje šest tujih
 strank.

Komisija je mnenja, da mora
 posestvo Jesenkovo usmeriti pro-
 izvodno tako, da bo vršilo vlo-
 žitih regulatorja glede dobav kri-
 tičnih potrošniških artiklov za
 Ljubljano, predvsem mleka, pa
 tudi vrtnarskih proizvodov,
 istočasno pa tudi vloge regula-
 torja v pogledu cen teh proiz-
 vodov.

Poslovno leto bo posestvo za-
 ključilo s 46.000 din dobička.

Da bo posestvo te naloge mo-
 go izvrševati je potrebno sle-
 deče:

a) posestvo si mora izdelati
 perspektivni ureditveni načrt, ki
 mu bo za bodoče leta nakazoval
 smer proizvodnje in to v smeri
 živinoreje in vrtarstva.

Zivinoreja mora biti z ozirom
 na kakovost in značaj zemljišč
 posestva glavna panoga. Pred-
 vsem naj služi pridelovanju
 mleka in vzreje plemenske ži-
 vine za lastne potrebe. Z ozirom
 na to, da posestvo redi simen-
 taško pasmo naj posestvo vzre-
 ja tudi plemenske bike za po-
 dročje barja,

b) kolikor je mogoče čimprej
 dokončati arondacijo zemljišč,
 predvsem v severnem delu
 Ljubljane,

c) nadaljevati z melioracijami
 barjanskih zemljišč v okviru
 glavne regulacije ljubljanskega
 barja,

d) posestvo je od nastanka
 prejelo skupno s posestvom Log
 dotacij 48.593.000 din in inve-
 sticijskega kredita ima 19.392.223
 dinarjev, od česar bi moralo
 plačati na koncu leta 1955 mi-
 lijon 803 tisoč anuitet, v letu
 1956 pa jih bo zapadlo v izpla-
 čilo 3.351.000 din.

e) za dokončno dograditev bo
 posestvo v sedanjem obsegu po-
 trebovalo še okoli 25.000.000 din.

**KMETIJSKO POSESTVO
 SMLEDNIK**

Posestvo je nastalo v jeseni
 leta 1953 iz treh likvidiranih
 ekonomij, zato je tudi razdrob-
 ljeno na tri obrate s skupno
 upravo v Smledniku. Poleg tega
 je posestvo prevzelo tudi precej
 zemljišč, razlaščenih po zakonu
 o zemljiškem maksimumu. Na
 dveh obratih in to v Mošah in
 Smledniku je zemlja primerno
 arondirana, dočim je arondacija
 na obratu v Hrašah v teku.
 Zemlja je v glavnem zelo dobra.
 Od obdelovalnih površin odpa-
 de 64% na njive.

Smer proizvodnje na posestvu
 je skoro izključno živinoreja in
 to proizvodnja mleka ter delno
 vzreja plemenskih pujskov.
 Vzreja plemenskega materiala
 je bila do sedaj omejena na
 vzrejo za lastne potrebe. Plem-
 enskih bikcev posestvo ne
 vzreja. Prašičerejo namerava
 posestvo vsled slabih svinjakov
 ukiniti.

Od ustanovitve do danes je
 posestvo zaznamovalo določene
 uspehe v govedoreji. Pri slabi
 možnosti dobre nabave plemens-
 ke živine je mlečnost srednja.
 Skupna proizvodnja mleka je
 znašala v letu 1954 81.117 kg, v
 letu 1955 pa 83.704 kg. Prira-
 stek živine v letu 1954 je znašal
 3750 kg, v letu 1955 pa 4868 kg.

Gospodarski objekti v glav-
 nem zadoščajo potrebam pose-
 stva, potrebne so le manjše
 adaptacije na obstoječih objek-
 tih ter dograditev lop za seno
 in vozove. Strojni park v glav-
 nem zadošča, potrebno bi bilo
 nabaviti le še en traktor z ne-
 katerimi priključki. Vsled
 skrajno specializirane živinorejs-
 ke proizvodnje odpade na enega
 delavca okoli 5.10 ha obdeloval-
 ne zemlje.

Posestvo je prejelo skupno
 1.500.000 din dotacij za ureditev
 hlevov, investicijskega kredita
 pa ima posestvo 7.549.000 din.
 Anuitete za leto 1955 v znesku
 510.000 din je posestvo že plača-
 lo.

Poslovno leto bo posestvo
 končalo s 340.000 din dobička.
 Za nemoteno obratovanje ne

bodo potrebovali večjih dotacij.
 Komisija je mnenja, da bi bilo
 potrebno dosedanje smer proiz-
 vodnje nekoliko menjati in si-
 cer v sledečem:

Od obdelovalne zemlje pre-
 vladujejo njive, obstoječi trav-
 niški pa so zapušteni, slabe ka-
 kovosti. Tako klimatski, kakor
 tudi pedološki pogoji, pa tudi
 splošne potrebe narekujejo temu
 obratu, da se v večji meri bavi
 s pridelovanjem semen krmskih
 rastlin, žit, pa tudi krompirja.
 Možnosti pridelovanja kreme in
 potrebe okolice kažejo na nuj-
 nost vzreje plemenskih pujskov.
 Vsled tega živinoreja ne bo ob-
 čutno okrnjena. Tudi v govedo-
 reji je nujno, da se od dobrih
 krav vzreja plemenski podmla-
 dek, tako telice, kakor tudi
 bikci.

**KMETIJSKO POSESTVO
 RAVNIK**

Nastalo je v letu 1954 iz reor-
 ganizirane kmetijske delovne
 zadrage. Od skupno 80 ha zem-
 lje, je 40 ha obdelovalne zem-
 lje, od tega le 8 ha njiv, iz če-
 sar je razvidno, da je posestvo
 izključno živinorejsko. Bavi se
 v glavnem samo z govedorejo.
 Sedanje stanje živine je razme-
 roma slabo, povprečna mlečnost
 krav je okoli 1600 litrov po krai-
 vi.

Gospodarskih poslopij in stan-
 novanjskih prostorov ima pri
 sedanjem obsegu dovolj. Po-
 trebno je le redno vzdrževanje
 ter dograditi gnojlišče in silos.
 Tudi strojni park je zadosten.

Posestvo je obremenjeno s
 kreditom 1.100.000 din, ki ga je
 prevzelo še od bivše KDZ. Letne
 anuitete in obresti v višini
 380.000 din je posestvo do sedaj
 v redu odplačevalo.

V bodoče mora posestvo po-
 svečati predvsem skrb živino-
 reji pri kateri je potrebno dvi-
 gniti proizvodnjo mleka ter iz-
 boljšati vzrejo plemenske živi-
 ne. Da bo to naloge posestvo
 laže dosegalo je potrebno načr-
 tno gnojenje mokrih, kakor tudi
 trdninskih travnikov, po potrebi
 močvirne travnike predhodno
 meliorirati.

Potrebno je tudi urediti vpra-
 šanje vodilnega osebja, pred-
 vsem upravnika, ker je le dobro
 stalno vodstvo garancija dobrim
 uspehom posestva.

**KMETIJSKO POSESTVO
 BREST**

Ustanovljeno leta 1953 iz biv-
 šega pitališča Brest, ki je bilo
 na zaplenjeni zemlji v obsegu
 59 ha. V teku leta 1953 in 1954
 se je povečalo z zemljo iz zem-
 ljiškega sklada na 130 ha kme-
 tijske zemlje. Z odločbo OLO
 Ljubljana-okolica je bilo po-
 sestvo dodeljenih 36.36 ha goz-
 dov v k. o. Tomišelj. Danes ima
 posestvo 167.72 ha zemlje. Ker
 je posestvo nastalo iz privatnih
 zemljišč je izredno razdrobljeno.
 Zaradi tega je nujna komasa-
 cija. Razen tega je nujna tudi
 melioracija, ki je vsaj delno že
 možna v predelih, kjer so glav-
 ni odvodniki že speljani. Prav
 tako je nujno potrebna preure-
 ditev gospodarskega dvorišča,
 ker izgradnja po zamislih pita-
 lišča, značaju posestva ne
 ustreza. Posestvo še nima izde-
 lanega programa, vendar pa bo
 mogla smer proizvodnje biti v
 glavnem živinorejska, le stran-
 sko tudi poljedelska. Glavne
 prireje in pridelki: konji, pujski,
 mleko, klavna živina, krom-
 pir, seme krmskih rastlin.

Posestvo je do sedaj prejelo

2.880.000 din dotacij in ima
 10.773.000 din investicijskega
 kredita. Anuitete znašajo letno
 1.195.010 din. Poslovno leto je

Razvoj živinoreje:

	1953	1954	1955
konji kom.	9	14	14
govedo kom.	19	35	27
krave kom.	8	19	21
proizvodnja mleka l		8990	19298
prirastek govedi kg		3382	2635
oddano pujskov kom.		109	142

ostali podrobnejši podatki so
 razvidni iz tabelarnih pregledov.

Izgradnja posestva:
 Ker obstoječe stavbe, zgraje-
 ne za pitališče, ne ustrezajo po-
 trebam posestva, bodo potrebne
 večje preureditve, razen tega je
 nujno rešiti stanovanjsko vpra-
 šanje, ki je na tem posestvu
 izredno pereče. Za preureditve
 bo potrebno cca 30.000.000 din,
 pri čemer odpade na najnujnej-
 še melioracije 2.650.000 din.

Zaključki:
 1. izdelati je ureditveni pro-
 gram,
 2. izvesti komasacijo in melio-
 racijo v predelih, kjer bodo
 glavni odvodniki izpeljani,
 3. preskrbeti finančna sred-
 stva za nujno izgradnjo.

**KMETIJSKO POSESTVO
 LOGATEC**

Ustanovljeno je bilo leta 1945
 iz zaplenjenih zemljišč raznih
 privatnikov. Prvotno je bilo v
 sklopu Glavne uprave kmetij-
 skih posestev pri Min. za kme-
 tijsvo, nato pa je do danes me-
 njalo štiri upravna vodstva. Od
 leta 1953 pa je v sklopu OZZ.
 Posestvo obsega z gozdovi, ki so
 bili dodeljeni z odločbo bivšega
 OLO Ljubljana-okolica v letu
 1954 — 243.93 ha zemlje, od tega
 cca 49 ha njiv in 27 ha travni-
 kov.

Zivinoreja:

	1953	1954	1955
konji kom.	5	6	6
govedo kom.	65	63	61
krave kom.	—	36	37

	1954	1955	odnos 55-54
proizvodnja mleka l	59.605	84.024	141
povprečna molznost na kravo	1.656	2.271	137
prirastek žive teže kg	3.634	4.738	130
oddaja pujskov kom.	144	156	108

Poljedelstvo: povprečni donosi važnejših posevkov

	1954	1955	1956
pšenica kg/ha	1078	1467	135
ječmen kg/ha	808	1322	163
oves kg/ha	230	2036	885
krompir kg/ha	12.700	15.430	121

Dočim v letu 1954 posestvo še
 ni moglo oddati nič semenskega
 blaga, je v letu 1955 že oddalo:
 1937 kg pšenice, 3273 kg ječme-
 na, 8720 kg ovsu in 18.879 kg se-
 menskega krompirja.

**Gospodarsko stanje in vlože-
 na sredstva:**

Posestvo do sedaj ni prejelo
 pomembne pomoči: 1.821.000 din
 dotacij in 3.105.000 din investi-
 cijskega kredita. Anuitete za
 kredite znašajo 134.700 din. Z
 ozirom na dejstvo, da posestvo
 nima pravega gospodarskega
 središča, so bile dosedanje vlo-
 ge v obrat malenkostne. Poslov-
 no leto 1954 je zaključilo kot
 poskusni obrat s 643.000 din iz-
 gube, za leto 1955 pa predvide-
 vajo 763.000 din izgube.

Potrebne investicije:

Ker posestvo še nima izde-
 lanega ureditvenega programa,
 tudi niso predvidene večje in-
 vesticije. Nujno pa je zgraditi
 pri obstoječem hlevu gnojlišče z
 gnojnično jamo za celotno kapa-
 citeto hleva (70 glav), ne samo
 iz gospodarskih temveč tudi iz

zaključilo z izgubo (1953), leto
 1954 s presežkom 23.000 din, do-
 čim bo leto 1955 zaključilo s
 cca 96.000 din izgube.

Posestvo nima enotnega go-
 spodarskega dvorišča, marveč
 ima živino na treh različnih
 mestih v Krapi. To otežkoča
 razpored in nadzorstvo nad de-
 lom ter povzroča mnogo mrtvih
 poti. Zaradi čestih menjav, tako
 upravnega vodstva, kakor tudi
 vodilnega kadra, ki v večini
 primerov ni imel strokovne
 kvalifikacije, posestvo ni imelo
 stalne proizvodne smeri, kar je
 v teku let zelo močno vplivalo
 na rodnost zemlje. Posestvo še
 nima ureditvenega programa,
 vendar pa se predvideva živi-
 norejsko - poljedelska usmerje-
 nost. Glavni pridelki bodo plem-
 enska živina, semenski krom-
 pir in semensko žito ter pujski
 za bližnjo okolico, za trg pa
 mleko oz. mlečni izdelki, klavna
 živina (teleta, odrasla goved, de-
 loma tudi pitanci in pršutarji)
 in krompir. Pogoji za vrtar-
 stvo in sadjarstvo niso ugodni.
 Pogojev za bistveno povečanje
 posestvo nima. Vsekako pa je
 možno proizvodnjo posestva, ki
 trenutno ni posebno velika z in-
 tenziviranjem precej povečati,
 vendar pa je zato potrebno do-
 ločeno razdobje, v katerem se
 smer proizvodnje ne sme menjava-
 ti.

Dosedanji razvoj, posebno v
 zadnjih letih prikazujejo na-
 slednji podatki:

sanitarnih in komunalnih razlo-
 gov, ker je hlev v naselju med
 dvema prometnima cestama, od
 katerih je ena kot glavna cesta
 Ljubljana—Trst pomembna tudi
 v tujkoprometnem oziru. Ra-
 zen gnojlišča je nujno obnoviti
 tudi opremo govejega hleva in
 svinjaka ter letne krmilnice.
 Prav tako je potrebno obnoviti
 gospodarsko poslopje s hlevom
 na pristavi Kališe. Oboje naj bi
 se uredilo, če ni mogoče takoj,
 vsaj v dveh etapah: v prvi gno-
 jišče in popravila v Logatcu, v
 drugi pa pristavo Kališe. Razen
 investicij v zgradbo je potreb-
 no vložiti nekaj sredstev tudi v
 samo zemljo: izrpano zemljo je
 nujno v oddaljenejših predelih
 zagnojiti. Za prvo etapo bi bilo
 potrebno približno 4 milj. din,
 za nadaljnjo pa 5 milijonov din.

Zaključki:

1. Ker je posestvo nastalo iz
 zemljišč raznih lastnikov je po-
 trebno izvesti vsaj delne zame-
 njave parcel, da se po možnosti
 izravnajo in skrajšajo meje ter
 olajša strojna obdelava.

2. Izdelati je ureditveni program.

3. Ker bi za ureditev novega skupnega gospodarskega gnojša verjetno ne bilo mogoče zbrati finančnih sredstev je nujno izboljšati obstoječe stanje v zgoraj nakazani smeri.

Komisija smatra, da je posestvo v tem smislu treba čimprej usposobiti za večjo proizvodnjo.

KMETIJSKO POSESTVO STIČNA

Ustanovljeno je bilo leta 1953 iz likvidirane KDZ; iz te likvidacije je prevzelo zemljo SLP, ki je bila odvzeta samostanu Stična po zakonu o agrarni reformi. Posestvo je posedovalo ob ustanovitvi 71.26 ha zemlje, od tega 31.63 ha njiv in 36.63 ha travnikov, 8.47 ha travnikov je bilo zasajenih s travniškim sadovnjakom. Ta zemlja je večinoma arondirana v neposredni okolici gospodarskega središča. Gospodarsko središče obstoji iz kombiniranega posloplja, ki zajema goveji hlev za 30 glav, konjski hlev, skladišče, kleti, krmilnico, delavnico, eno stanovanje, remizo z zaprtim dvoriščem, stanovanjske hiše, svinjaka — sezidanega v času DKZ (samo polovico prvotnega načrta) in 4 kozolcev. Glavno gospodarsko posloplje je zaradi starosti v slabem stanju in kriči po popravilu. Goveji hlev je za kapaciteto zemlje za polovico premajhen, svinjak, pa mnogo

prevelik. V letu 1954 je posestvo prevzelo zemljo SLP od likvidirane KDZ Sloga v Sentvidu pri Stični, z odločbo OLO Ljubljana-okolica pa je bilo dodeljeno posestvu 59.71 ha gozdov. Tako se je obseg posestva povečal od prvotnih 71.26 ha kmetijske zemlje na 113.40 ha kmetijske zemlje, oziroma z gozdovi na 173.11 ha skupne zemlje. Novo pridobljena kmetijska zemlja (42.14 ha) je od matičnega obrata oddaljena povprečno 4—5 km; grupirana je v 7 obdelovalnih kompleksov, oddaljenih povprečno 800 m od središča, ki je šele v izgradnji. Zemlja izvira iz raznih zaplemb. Za izgradnjo obratovališča v Sentvidu je bivši OLO Ljubljana-okolica dal posestvu dotacijo v znesku 13.900.000 din.

Posestvo ima izdelan ureditveni program, načrt za zgraditev obrata v Sentvidu in idejni načrt za preureditev gospodarskega središča v Stični.

Smer proizvodnje tega posestva je poljedelsko-živilnorejska. Glavni pridelki so: semensko žito, semenski krompir, semena krmnih rastlin, plemenska živina in pujski za okolico. Pridelki za trg so: mleko, telavna živina (teleta, odrasla goveda, pitalci n pršutarji), krompir. Tako smer proizvodnje narekujejo proizvodni pogoji in je v skladu s potrebami kmetijske pospeševalne službe.

Razvoj živilnorejske stanje in proizvodnost živilnorejske sta se gibala takole:

	1953	1954	1955
konji kom.	4	5	6
govedo kom.	42	63	68
krave kom.	22	36	32
svinje kom.	36	65	18

	1954	1955	odnos 55-54
mleko l	36.531	66.373	181.7
povprečna molznost krav	1.705	2.205	129.3
prirastek goved kg	3.391	5.464	161.1
oddaja pujskov kom.	122	59	48.4

Pri govedoreji je napredek jasno viden, dočim svinjereja navidezno kaže nazadovanje. Dejansko pa je posestvo moralo zaradi slabe rodovitnosti in pomanjkljivega razvoja likvidirati; od bivših KDZ prevzelo svinjerejo in v teku leta 1955 začeti na novo. Ker ni bilo mogoče tega ukrepa izvesti že za pomladansko prasitev, je bilo po-

sestvo dejansko več mesecev brez plemenskih svinj in še tudi v drugi polovici leta ni doseglo potrebnega staleža. Za pomladansko sezono 1956 je že pripravljen normalen stalež plemenskih svinj.

Poljedelstvo: V zadnjih dveh letih je posestvo pri glavnih posevkih doseglo naslednje hektarske donose:

	1954	1955	odnos 55-54
pšenica	15.50	22.56	145.5
oves	12.2	12.2	100
krompir	102	142.5	139.7

Pridelki na površinah, ki so bile prevzete naknadno, t. j. v teku leta 1954 so bili znatno slabši kakor pa na površinah, ki so spadale k posestvu že od ustanovitve. Ker zaradi pomanjkanja prostora posestvo še nima potrebnega števila živine, se

bo različni rodnost posameznih njiv poznala še nekaj let, vse dokler ne bodo dobro obdelane, dobro zagnjene in očiščene plevela.

Posestvo je oddalo semenski službi OZZ naslednje količine priznanega semena:

	1954	1955
pšenice kg	11.284	7.660
ječmena kg	—	4.124
ovsa kg	—	4.462
krompirja kg	—	22.924

Gospodarsko stanje in vložena sredstva:

Posestvo je bilo kot novostanovljeno in še nedograjeno proglašeno za poskusni obrat. Poslovno leto 1954 je zaključilo z izgubo 118.000 din, poslovno leto 1955 pa bo zaključilo s presežkom cca 50.000 din. Posestvo je

do sedaj prejelo 14.418.000 din dotacij (vštevši dotacijo OLO Ljubljana-okolica za izgradnjo središča v Sentvidu) in ima 2.286.000 din investicijskih kreditov. Anuitete znašajo 581.000 dinarjev.

Dograditev posestva: Za dokončno izgradnjo posestva je nujno potrebno:

a) novogradnje:

- 1) goveji hlev za 50 kom. živine v Sentvidu, z gnojiščem, silosi in krmilnico 25,000.000 din
- 2) remize za stroje 5,000.000 din
- 3) konjski hlev in steljnik 5,000.000 din
- 4) kozolec 5,000.000 din
- 5) remiza za stroje in traktor v Stični 5,000.000 din
- 6) 2 stanovanjski hiši s po 3 družinski-mi stanovanji, 1 v Stični, 1 v Sentvidu 20,000.000 din

b) adaptacije in obnova:

- 7) preureditev gospodarskega posloplja v Stični 15,000.000 din
- 8) preureditev svinjaka in skladišča v Stični 1,000.000 din

Skupaj 81,000.000 din

Še na razpolago (dotacije OLO Ljubljana-okolica 13,000.000 din
še potrebno 68,000.000 din

Izgradnja naj bi se izvršila v 3 fazah čimprej.

V I. fazi: hlev št. 1 in preureditev pod št. 8;

v II. fazi: št. 3 in 7;

v III. fazi: pa ostalo.

Z ozirom na nujnost čimprejšnje izgradnje so bila oddana dela za: zgraditev hleva iz okrajne dotacije s tem, da bi se refundiralo iz zaprosenega kredita pri NB na IX. natečaju. Ker posestvo na natečaju ni uspelo, bo treba drugje najti sredstva za dograditev.

Posestvo se bo v perspektivi povečalo za okrog 25—30 ha kmetijskih površin: ca 10 ha v Podsmreki pri Višnji gori, ca 10 ha pašnikov na Obolnem in ca 10 ha obdelovalne zemlje v Sentvidu. V zvezi s tem bo

eventualno potreben pašni hlev na Obolnem.

Zaključki:

1. Proučiti je še možnosti povečanja v nakazani smeri. Povečanje v Podsmreki ne bo zahtevalo novih investicij, niti ne povečanje v Sentvidu, pač pa bo nova investicija potrebna na Obolnem.

2. Nujno je treba preskrbeti finančna sredstva za dograditev v etapah, ki jih je treba pospešiti.

Komisija smatra za potrebno, da se posestvo čimprej dogradi, ker ima dobro perspektivo.

POSESTVO SMARTNO PRI LITJI

Ustanovljeno je bilo leta 1953 iz likvidiranih industrijskih ekonomij steklarne Hrastnik-

Grmače, Tovarne usajno-Slatina, KLO Smartno pri Litji, ma onemoglih Črni Litji. Jozna uprave Litje. Vsa zemlja je pripadala raznim n cerkvi v Smartnem postala SLP po zakonu o zemlji in zakonu o arondaciji. Poseduje 40,77 ha travnikov, 14,14 ha gozdov, 58,77 ha gozdov, i posestvu dodeljeni v ter 4,52 ha ostalih zemljišč skupno 214,70 ha. Arondirana okrog 4 središč (Grmače, Slatina, potok in Bogensperk, pa izven tega, tako da arondacije, oz. komarj obstoji. V perspektivi posestvo lahko povečalo do 15 ha obdelovalne sicer ca 6 ha v Črmenem ker je predvideno, da onemoglih, ki sedaj uživajo ukine, ca 5 ha pri Litji, ki jih sedaj posestvo Ponovice, ca 2 ha močju Slatine ter ca 1 ha Črnega potoka. S vijo teh zemljišč ne bo la potreba arondacij, v neposredni bližini obratov posestva. Posestvo ustanovitvi ni imelo skega središča, ker s spodarska posloplja enote, t. j. Grmač, uničena, dotedanji ekonomij pa z izjemo usnja niso za ureditv ekonomij ničesar (Nadaljevanje pri-

Občinski ljudski odbor

OBČINA LJUBLJANA-RUDNIK

VABILO

na 6. redno sejo ObLO

Na podlagi 21. člena Splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev (Ur. l. FLRJ, št. 26—269/55), 7. čl. Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Uradni list LRS, št. 26—130/55) in na podlagi 2. odstavka 38. člena Statuta ObLO Ljubljana - Rudnik z dne 11. februarja 1956, sklicujem 6. redno sejo ObLO Ljubljana - Rudnik, ki bo v soboto, dne 24. marca 1956 ob 19. uri v sejni dvorani ObLO Ljubljana - Rudnik in predlagam naslednji dnevni red:

- 1. Poročilo mandatno imunitetne komisije.
- 2. Poročilo o komunalnih zadevah ObLO Ljubljana - Rudnik.
- 3. Sprejem odlokov:
 - a) Odloka o poslovnem času gostinskih podjetij in gostišč na področju Občine Ljubljana - Rudnik.
 - b) Odloka o ustanovitvi Kreditnega sklada za zidanje stanovanjskih hiš na območju Občine Ljubljana - Rudnik in imenovanje upravnega odbora Kreditnega sklada.
 - c) Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o dopolnilnih plačah in položajnih dodatkih delavcev in uslužbencev ObLO Ljubljana - Rudnik.
- 4. Razprava in sklepanje o določitvi volilnih enot na področju Občine Ljubljana - Rudnik.
- 5. Imenovanje komisij:
 - a) Občinske volilne komisije.
 - b) Komisije za pripravo predlogov odlokov za uporabo zemljišč.

c) Komisije za evidenco nepremičnin Splošnega ljudskega premoženja.

6. Imenovanje članov svetov:

- a) Razrešitev predsednika Sveta za zdravstvo in socialno skrbstvo.
- b) Imenovanje predsednika in še enega člana Sveta za zdravstvo in soc. skrbstvo.
- 7. Personalne zadeve:
 - a) Razrešitev in imenovanje

OBČINA LJUBLJANA-ŠENTVID

VABILO

na 6. redno sejo ObLO

Na osnovi 38. člena Statuta Občine Ljubljana - Šentvid z dne 13. avg. 1955, 21. člena Splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev (Uradni list FLRJ, št. 26—269/55) in 7. člena Zakona o pristojnosti občinskih ljudskih odborov (Ur. l. LRS, št. 26—130/55) sklicujem 6. redno sejo občinskega ljudskega odbora Ljubljana - Šentvid, ki bo v ponedeljek 26. marca 1956 ob 17. uri v Osnovni šoli v Šentvidu (rišalnica).

Predlagam sledeči dnevni red:

- 1. Predlog začasnega proračuna obč. LO Ljubljana - Šentvid za II. tromesečje 1956.
- 2. Predlog odločbe o spremembah in dopolnitvah odločbe o začasnem sistemizaciji delovnih mest uslužbencev in delavcev v upravi obč. LO Ljubljana - Šentvid z dne 7. okt. 1955.
- 3. Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o dopolnilnih plačah in položajnih dodatkih uslužben-

sočnika za predložitve b) Imenovanje dveh njih uslužbencev. Vsak ljudski odbor predlaga spremembo nitev dnevnega reda. Morebitno odsotnostski odborniki pravočasno pismeno ali ustno na ObLO Ljubljana - Rudnik (telefon 22-556).

Predsednik France Stalnik

cev in delavcev Ljubljana - Šentvid 7. okt. 1955. 4. Predlog odloka o nju predpisov bivše Ljubljana, OLO Ljubljana - okolica ter obč. LO Ljubljana - Šentvid, Vodice in območje obč. LO Ljubljana - Šentvid. 5. Predlog odloka o vitvi uprave skupnosti Ljubljana - Šentvid. 6. Predlog odloka o času gostinskih gostišč. 7. Imenovanje upravnega odbora »Pleskarstvo Ljubljana - Šentvid«. 8. Dodelitev zemljišč da SLP gospodarskim niazicijam. Vsak ljudski odbor pravočasno pismeno predlaga membo ali dopolnitev reda. Morebitno odsotnostski odborniki pravočasno pismeno ali ustno na ObLO Ljubljana - Šentvid (telefon 773).

Predsednik Ljotze Stalnik